

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 197

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

datum: 20 februari 2024

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Planbatenheffing - Indienen en opbrengsten

Volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) dienen de lokale besturen jaarlijks hun planbaten en planschade voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) door te geven aan de Vlaamse overheid. Als herbestemmingsplannen aanleiding geven tot een meerwaarde, dan kan de overheid een stukje van die meerwaarde laten terugvloeien naar de gemeenschap.

1. Welke gemeenten dienden de afgelopen 5 jaar steeds hun planbaten en planschade-overzicht in bij de Vlaamse overheid? Graag een overzicht per jaar en voor welke bedragen.
2. Wat is de totale oppervlakte aan planbatenwaardige bestemmingswijzigingen? Graag een overzicht per categorie voor de afgelopen 10 jaar.
3. Hoeveel bedraagt het totaal geïnde bedrag aan planbaten voor de afgelopen 10 jaar opgesplitst naar aard van de wijziging van de gebiedscategorie?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 197 van 20 februari 2024

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

1. De tabel op werkblad 'vraag 1a' van de bijlage bevat per gemeente en per aanslagjaar (2018-2022) het bedrag dat werd ingekohierd voor de planbatenheffing. Omdat voor deze heffing de ingekohierde bedragen en de effectief te innen bedragen sterk van elkaar kunnen verschillen, werden eveneens de onwaarden (d.i. onterecht gevestigde rechten) weergegeven. Vrijstellingen kunnen immers niet altijd automatisch worden toegekend en ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) worden regelmatig door de Raad van State vernietigd. Ook de bonificatieregeling¹ heeft zijn weerslag.

In het overzicht worden ook de effectief geïnde bedragen opgenomen. Door de mogelijke opschortingen en de nood aan een "startfeit"² is er voor deze belastingen wel een lange periode mogelijk tussen het tijdstip van inkohiering en het tijdstip waarop de belasting effectief is verschuldigd.

Deze gegevens werden, gelet op de vraagstelling, beperkt tot de gemeentelijke RUP's. Voor de plannen die in de loop van 2023 in werking zijn getreden loopt de termijn voor het verzenden van aanslagbiljetten nog tot 31 december 2024.

Planschadebedragen die worden uitgekeerd als gevolg van lokale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden door de Vlaamse overheid niet gemonitord.

Op werkblad 'vraag 1b' vindt u per gemeente het aantal gemeentelijke RUP's waarvoor de gemeente een register met aanduiding van mogelijke planbaten, planschade, kapitaalschade of gebruikersschade heeft opgeladen in het platform voor Digitale Stedenbouwkundige Informatie (DSI) (cf. de verplichting hieromtrent die werd opgenomen in art. 2.2.5.§1, 9° en 2.2.5.§1, 10° van de VCRO).³ Deze cijfers zijn wellicht een onderschatting van het werkelijke aantal registers omdat niet voor ieder RUP een register werd ingevoerd in DSI. Voor dezelfde periode zijn er in totaal 429 goedgekeurde gemeentelijke RUP's.

2. Op werkblad 'vraag 2' van de bijlage vindt u voor de gemeentelijke RUP's die in werking traden tussen 1 januari 2013 en 31 december 2022 per type van bestemmingswijziging de oppervlakte (in hectare) voor de percelen waarvoor de Vlaamse Belastingdienst planbaten heeft ingekohierd.
3. De cijfers in werkblad 'vraag 3' van de bijlage geven de ingekohierde bedragen per type van bestemmingswijziging. In de tweede tabel werden de tot nu toe geïnde bedragen per bestemmingswijziging opgenomen. Zoals vermeld in vraag 1 kan het ingekohierde bedrag sterk verschillen van het geïnde bedrag en vallen de bedragen in de recente jaren lager uit omdat planbaten pas effectief moeten betaald worden nadat zich een startfeit heeft voorgedaan.

¹ Er is recht op bonificatie (een vermindering van 15%) bij betaling binnen het jaar na verzending van het aanslagbiljet en voor een startfeit.

² Bv. een verkoop van een perceel of het verkrijgen van een omgevingsvergunning.

³ Deze gegevens werden aangeleverd door het departement Omgeving.

BIJLAGEN

[Overzicht planbatenheffing gemeentelijke RUP's per aanslagjaar en per gemeente \(ingekohierd bedrag, onwaarde en betaald bedrag\) \(in euro\)](#)

[Overzicht ingediende registers gemeentelijke RUP's \(2018-2022\)](#)

[Aantal hectare aan planbatenwaardige bestemmingswijzigingen voor de aanslagjaren 2013-2022 \(voor gemeentelijke RUPs\)](#)

[Ingekohierde en betaalde bedragen planbatenwaardige bestemmingswijzigingen \(in euro\) voor de aanslagjaren 2013-2022 \(voor gemeentelijke RUPs\)](#)